

### Mamutska osa (*Megascolia maculata*)

Mamutska osa je najveća evropska osa iz reda *Hymenoptera*, familia *Scoliidae*. Rasprostranjena je u južnoj Evropi, Moldaviji, Ukrajini i na Kavkazu i to najčešće u hrastovim šumama. Ženke mogu biti do 6 cm dugačke i imaju žutu glavu, dok su mužijaci nešto manji i imaju crnu glavu. Vrsta je aktivna tokom letnjeg perioda od maja do septembra. Telo im je sjajno crne boje prekriveno dlakama, sa dve žute linije na abdomenu koje su često podeljene u četiri žuta kruga, Slika 1. Ženke imaju kraće antene od mužijaka, a veće mandibule. **Imaju žaoku, ali im ona ne služi za samoodbranu ni zaštitu gnezda.**





Slika 1. Mamutska osa (*Megascolia maculata*)

Mamutske ose liče na stršljena, na osnovu čega ih ljudi vrlo često mešaju, iako ih ne karakteriše teritorijalno-agresivno ponašanje. U pitanju je krupna vrsta koja je **veoma korisna i nije agresivna i opasna po ljude**. Tokom prolećnog perioda reprodukcije, nalaze se uvek u blizini trulih panjeva, a njihova veća brojnost ukazuje na prenamnožavanje vrsta detritusnih tvrdokrilaca (najčešće majskog gundelja). Ženke mamutske ose paralizuju larvu tvrdokrilca na kojoj polažu jaja. Nakon izleganja, larve mamutske ose parazitiraju na larvama tvrdokrilaca i samim tim smanjuju njihovu brojnost, kao i štetno delovanje po vegetaciju, prvenstveno drveće. Kada pojedu larvu tvrdokrilca, prelaze u stadijum lutke iz koje se sledećeg proleća razvijaju odrasle jedinke. **Odrasle jedinke se hrane nektarom, pa imaju značajnu ulogu kao oprašivači.**

Ciklonizacija AD, u komunikaciji preko Gradske uprave i komunalne milicije grada Zrenjanina i izlaskom na teren, utvrdiće koja je vrsta insekta u pitanju. Apelujemo na građane da ne paniče ukoliko se mamutske ose pojave u njihovoj neposrednoj blizini kao što su parkovi, dvorišta, zelene površine sa prisutnim ostacima drvenaste vegetacije. Na osnovu prijave građana, stručni tim Ciklonizacije AD izaćiće na teren i doneti odluku da li je neophodan tretman na osnovu determinacije insekta.

Mamutske ose iako su tokom proleća u neposrednoj blizini građana ne predstavljaju opasnost, na osnovu čega apelujemo da se ne insistira na tretiranju ovih višestruko korisnih insekata. Ciklonizacija AD opasne insekte, kao što su ose i stršljenovi tretiraće u cilju zaštite javnog zdravlja građana

Ciklonizacija AD  
Nataša Aleksić dipl. biolog

*Nataša Aleksić*

